

Terra
Nostra

kennisatelier voor
boom en bodem

Uitgestelde onverenigbaarheid

14 mei 2024, Boomzorg symposium

Luuk Boender

L.Boender@terranostra.nu

uitgezonderd

Onderwerpen

- Uitgestelde onverenigbaarheid – de kenmerken en risico's
- Verschillende vormen van onverenigbaarheid
- Risicobeoordeling begint bij de basis
- Blik vooruit – uitgestelde onverenigbaarheid zilverlindes

De kenmerken van uitgestelde onverenigbaarheid

- Vanuit de praktijk zijn er 8 kenmerken die indicatief zijn voor uitgestelde onverenigbaarheid.
 - Adventiefwortels;
 - Aan één stamvoetzijde aanwezige wortelaanlopen (vanuit de bovenstam);
 - Twijggroei (opslag) vanuit de onderstam;
 - Verdikking van de stamvoet op maaiveldniveau;
 - Scheefstand;
 - Ontbreken van wortelaanlopen (indicatie voor potlood stamvoet);
 - Wurgwortels;
 - Ribvorming.

De kenmerken van uitgestelde onverenigbaarheid

Adventiefwortels vanuit de ent

Eenzijdige beworteling

Opslag vanuit de onderstam

De kenmerken van uitgestelde onvereenigbaarheid

Verdikking stamvoet

Potloodstamvoet

Scheefstand

De kenmerken van uitgestelde onverenigbaarheid

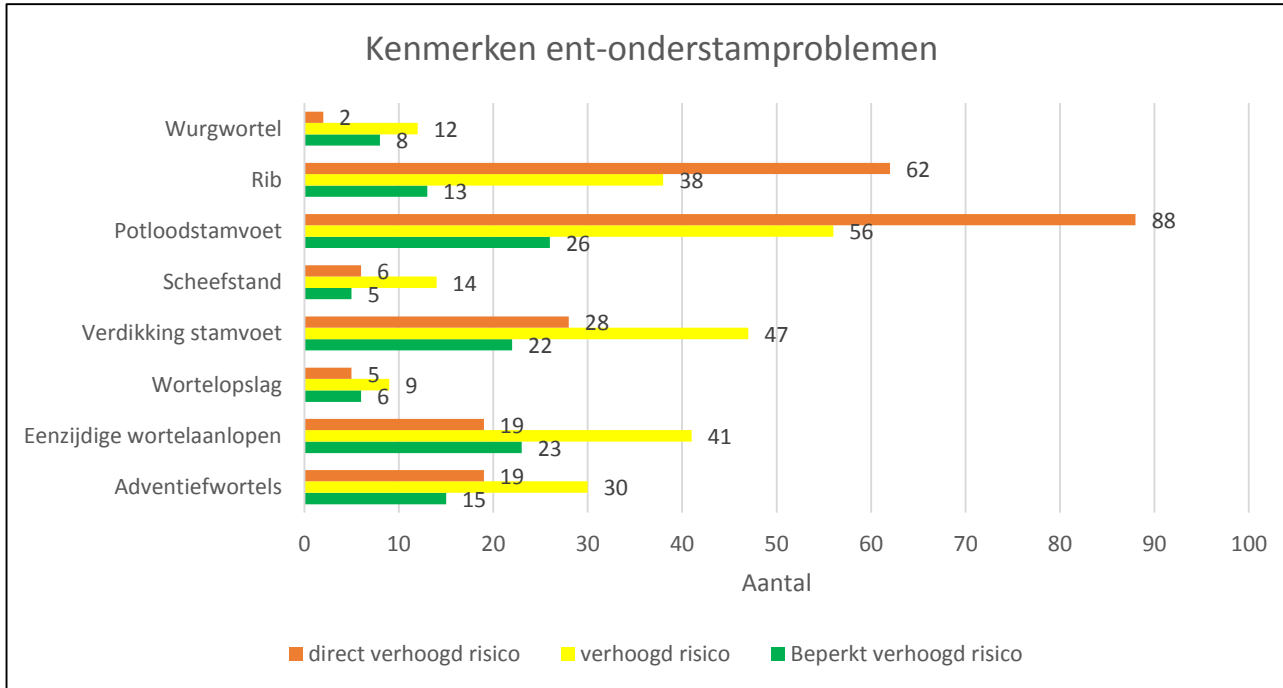
Wurgwortels

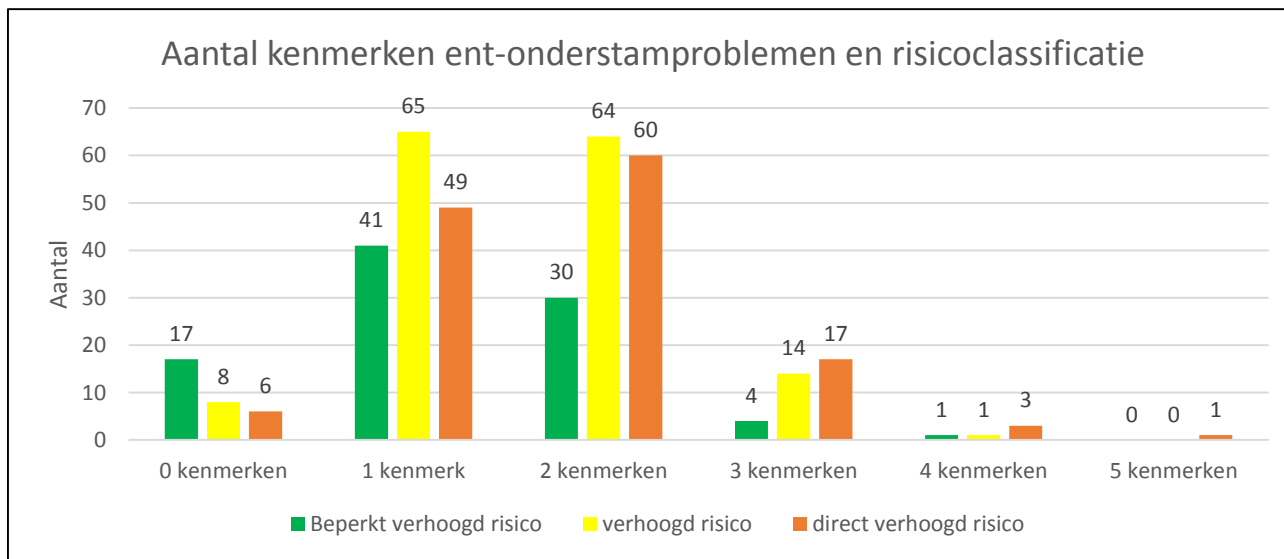
Ribvorming

Zijn alle kenmerken even gevaarlijk?

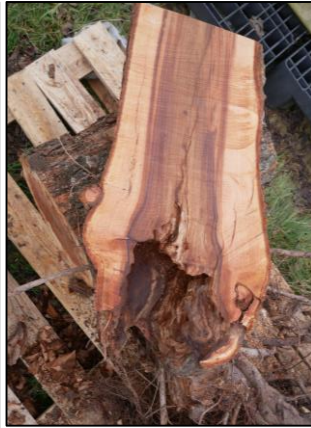

Optelsom van risico's

Niet iedere uitgestelde onverenigbaarheid is hetzelfde

1. Afstoting onderstam
2. Verschil in groeisnelheid tussen ent en onderstam
3. Hormonale disbalans
 - Ophoping van auxines in het wortelgestel

Risicobeoordeling – begin bij de basis

1. Informatie vanuit beheersysteem helpt met gericht zoeken.
2. Kijk in het beheersysteem naar wat de gevoelige soorten zijn.
 - Informatie op cultivarniveau noodzakelijk
 - Registratie van onderstam bij nieuwe aanplant
3. Indien twijfels, de moeite waard om hier energie in te steken.
 - Soortbepaling van de gebruikte onderstam via scheuten uit de onderstam

Begin van een nieuwe golf

- Uitgestelde onverenigbaarheid bij zilverlindes (*T. tomentosa*)
 - Vooral de cultivars 'Brabant' en 'Szeleste'
 - Populaire keuze in de jaren '80 en '90
 - Kantelpunt nu in de laanbeplantingen

